

Türkmenistanyň Prezidenti Gurbanguly BERDIMUHAMEDOW:

— MENIŇ MAKSADYM TÜRKMEN DIPLOMATIÝASYNYŇ MILLI MEKDEBINI HEMMETARAPLAÝYN GOLDAMAKDAN WE DÜNYÄNIŇ IŇ ÖSEN TALAPLARYNA LAÝYK GELÝÄN BILIM ULGAMYNY SIZE ELÝETERLI ETMEKDEN YBARATDYR.

ÝAŞ DIPLOMATYŇ SESI

Biziň baş maksadymyz Watana gulluk etmektir!

INTERNET GAZETI

THE VOICE OF YOUNG DIPLOMAT

INTERNET NEWSPAPER

№ 5, 2021-nji ýylyň 3-nji apreli

Our main goal is to serve the Motherland!

Internet gazetini 2020-nji ýylyň 1-nji oktýabryndan bäri çykýar

Esaslandyryjysy — Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary instituty

HYZMATDAŞLYGY BERKITMEK UGRUNDA

26-njy martda hormatly Prezidentimiz Gurbanguly Berdimuhamedow sanly ulgam arkaly Ministrler Kabinetiniň nobatdaky mejlisini geçirdi. Onda döwletimizdiň durmuşyna degişli möhüm meseleler ara alnyp maslahatlaşyldy we milli ykdysadyýetimizdiň pudaklarynyň sazlaşykly ösüşine gönükdirilen birnäçe resminamalaryň taslamalaryna garaldy.

Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary, Daşary işler ministri R.Meredow Türkmenistanyň wekiliýetiniň Russiýa Federasiýasynyň Moskwa şäherine şu ýylyň 30-njy martyndan 2-nji apreli aralygynda boljak iş saparyna görülyän taýýarlyk barada hababat berdi.

Hökümetara toparynyň bilelikdäki işiniň çäklerinde amala aşyrylýan saparyň dowamynda ikitaraplaýyn duşuşyklary we hyzmatdaşlygyň esasy ugurlary boýunça gepleşikleri geçirmek göz önünde

tutulýar. Şunuň bilen baglylykda, Russiýa Federasiýasynyň sebitleri bilen nebitgaz, himiýa, senagat, oba hojalyk pudaklarynda, ulag, söwda-ykdysady, ylym-bilim toplumlarynda we saglygy gorayuşda özara gatnaşyklaryň geljekki ugurlary ara alnyp maslahatlaşyldy. Şeýle hem iki ýurduň daşary syýasy edaralarynyň ýolbaşçylarynyň arasynda duşuşyklary we gepleşikleri meýilleşdirildi.

2-nji aprelede Moskwada GDA ýurtlarynyň daşary işler ministrleriniň Geňeşiniň nobatdaky mejlisini geçirdi. Onuň gün tertibine sebitara we halkara howpsuzlygyny pugtalandyrmak, syýahatçylyk, bedenterbiýe we sport, ýaşlar syýasaty ugurlarynda köptaraply hyzmatdaşlygy ösdürmek bilen baglanyşykly meseleleriň toplumy giriziler. Şunuň bilen baglylykda, türkmen tarapy mejlise gatnaşyjylaryň garamagyna birnäçe resminamalary hödürler. Şeýle hem türkmen-rus gatnaşyklarynyň köpugurly häsiýete eýedigini nazara almak bilen, Hökümetleriň degişli agzalarynyň, iki

ýurduň ministrligleriniň we pudaklaýyn dolandyryş edaralarynyň hem-de iri firmalarynyň ýolbaşçylarynyň arasynda iş duşuşyklaryny guramak teklip ediler.

Mundan başga-da atçylyk sungaty ugrunda ikitaraplaýyn hyzmatdaşlygy ösdürmek maksady bilen, «Galkynyş» milli at üstündäki oyunlar toparynyň wekilleriniň Russiýanyň döwlet sirkiniň we Moskwanıň uly döwlet sirkiniň ýolbaşçylary bilen duşuşyklarynyň geçirilmegi göz önünde tutulýar. Hormatly Prezidentimiz Gurbanguly Berdimuhamedow hasabaty diňläp, Türkmenistany we Russiýa Federasiýasyny gadymdan gelýän dostluk gatnaşyklarynyň we taryhy taýdan ýola goýlan hyzmatdaşlygyň baglanyşdyryandygyny belledi. Häzirki döwürde strategik hyzmatdaşlyk esasynda ýola goýulýan gatnaşyklary ikitaraplaýyn we köptaraplaýyn esasynda sazlaşykly ösdürilýär. Biziň ýurtlarymyz abraýly halkara guramalarynyň çäklerinde netijeli gatnaşyklary ýola goýmak arkaly sebit hem-de ählumy parahatçylygyň, howpsuzlygynyň, abadançylygynyň üpjün edilmegi bilen baglanyşykly wajyp meseleleri boýunça garaýyşlaryň ýakynyndygyny ýa-da doly gabat gelýändigini beýan edýär diýip, hormatly Prezidentimiz belledi.

Şunuň bilen baglylykda, hormatly Prezidentimiz Gurbanguly Berdimuhamedow ýurdumyzyň wekiliýetiniň möhüm ugurlarda özara bähbitli ikitaraplaýyn hyzmatdaşlygy ösdürmek üçin bar bolan mümkinçilikleriň doly derejede durmuşa geçirilmegini öz içine alyan Russiýa Federasiýasyna boljak iş saparyna taýýarlyk görmek boýunça wise-premyere, DIM-niň ýolbaşçysyna anyk tabşyryklary berdi.

29-njy martda hormatly Prezidentimiz Gurbanguly Berdimuhamedow Ministrler Kabinetiniň sanly ulgam arkaly nobatdaky mejlisini geçirdi. Mejlisde resminamalaryň taýýarlanan taslamalaryna seredildi hem-de käbir meseleler ara alnyp maslahatlaşyldy.

Mejlisiň barşynda Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary, Daşary işler ministri R.Meredowa

söz berdi. R.Meredow ilki bilen döwlet Baştutanymyzy Milli Geňeşiň Halk Maslahatynyň agzalarynyň ilkinji saýlawlarynyň üstünlikli geçirilmegi hem-de bu täze parlament düzümine saýlanmagy bilen tüýs ýürekden gutlady. Bu möhüm jemgyýetçilik-syýasy çäräniň hem-de ýurdumyza iki palataly parlamentiň döredilmeginiň biziň jemgyýetimizdiň hakyky halk häkimiýetlilik döplerine ygrarlydygyny tassyklaýandygy nygtaldy. Bu saýlawlar Türkmenistanda hormatly Prezidentimiz Gurbanguly Berdimuhamedow tarapyndan başy başlanan, Watanymyzyň rowaçlygyna we has-da gülläp ösmegine, halkymyzyň abadançylygyna gönükdirilen düýpli özgertmeleriň yzygiderli durmuşa geçirilmegi üçin berk binýat bolan demokratik işleriň çuňlaşdyrylmagy ugrunda möhüm ädim boldy. Wise-premyer, DIM-niň ýolbaşçysy ýurdumyzyň diplomatik toplumynyň adyndan milli Liderimiziň ene-ata howandarlygyna mätäç çagalara kömek we goldaw bermek üçin haýyr-sahawat gaznasyny döretmek baradaky çözüminiň doly goldanylyandygyny aýtdy. Bu çözümiň döwlet Baştutanymyzyň ýaş türkmenistanlylaryň bagtyýar durmuşy baradaky hemişelik atalyk aladasyň nobatdaky subutnamasydygy nygtaldy.

Hormatly Prezidentimiz Gurbanguly Berdimuhamedowyň çagalar baradaky syýasaty ýaş nesilleriň Türkmenistanyň Konstitusiyasynyň kadalaryna we ýurdumyzyň halkara borçnamalaryna laýyklykda hemmetaraplaýyn – beden, aň-bilim, ruhy, ahlak we durmuş taýdan ösüşine gönükdirilendir. Milli Liderimiziň asylyly başlangyjynyň türkmenistanlylar tarapyndan doly goldanylyjakdygy hem-de daşary ýurtlarda uly zyzyklanma döretjekdigi gürrüňsizdir, çünki döredilýän gazna daşary ýurtly hyzmatdaşlar üçin hem açyk bolar. Şunuň bilen baglylykda, wise-premyer, DIM-niň ýolbaşçysy gazna Türkmenistanyň Prezidenti Gurbanguly Berdimuhamedowyň adyny dakmak baradaky teklibi goldaýandygyny aýtdy.

(Metbugat habarlary esasynda taýýarlanlydy).

neutrality.gov.tm

Ýakynda 2021-nji ýylyň «Halkara parahatçylyk we ynanyşmak ýyly» diýlip yglan edilmegi mynasybetli, Türkmenistanyň Gazagystan Respublikasynyň Gazagystanyň ýokary okuw mekdeplerinde okaýan türkmen talyplary üçin onlaýn-duşuşyk gurnaldy.

Çäräni açmak bilen, Türkmenistanyň Gazagystan Respublikasynyň Adatdan daşary we doly ygtyýarly ilçisi B.Rejepow «Türkmenistan – parahatçylygyň we ynanyşmagyň Watany» diýen şygar astynda geçýän şu ýylda ýurdumyza geçirilmegi meýilleşdirilýän çäreler hem-de Garaşsyzlygymyzyň 30 ýyllygy, Aşgabat şäheriniň 140 ýyllygy we beýleki wajyp senelere bagyşlanan çäreler barada gürrüň berdi.

Şeýle-de, Almata we Karaganda şäherlerinde ýerleşýän türkmenleriň jemgyýetçilik we medeni merkezleriniň ýolbaşçylary çykyş etdiler. Olar Türkmenistanyň ýeten sepgitlerini buýsanç bilen belläp, ilçihana tarapyndan gurnaljak çäreler işjeň gatnaşmaga isleg bildirýändigleri barada aýtdylar.

Çäräniň ahyyrynda talyplaryň taýýarlan konserti geçirildi.

neutrality.gov.tm internet saýtynyň habarlary

neutrality.gov.tm

23 марта 2021 года состоялась онлайн-встреча заместителя министра иностранных дел Туркменистана Б.Мятиева с Генеральным директором Международного агентства возобновляемых источников энергии (IRENA) Франческо Ла-Камера.

В ходе переговоров отмечена результативность взаимного диалога, где имеется солидный потенциал. Так, туркменская сторона активно участвует в мероприятиях, проводимых со стороны Агентства на международном, региональном уровнях, в том числе и в сессиях Ассамблеи IRENA.

Стороны также высказались за активизацию обоюдного сотрудничества в области рационального пользования возобновляемых и альтернативных источников энергии.

Как известно, в целях дальнейшего развития возобновляемых источников энергии, а также обеспечения энергетической безопасности и интеграции энергосберегающих инновационных технологий в различные отрасли национальной экономики в Туркменистане утверждена «Национальная стратегия по развитию возобновляемой энергетики в Туркменистане до 2030 года».

neutrality.gov.tm

On March 26, 2021, on the occasion of the 30th anniversary of Independence of Turkmenistan and the proclamation of the year 2021 in Turkmenistan «Turkmenistan - the Motherland of Peace and Trust», Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of Turkmenistan to the Kyrgyz Republic Sh.Meredov gave a lecture at the Kyrgyz Russian Slavic University named after B.N.Yelcin. The lecture was attended by university professors and students.

During the lecture, Ambassador Sh.Meredov informed the participants about the achievements of the country during 30 years of independent development as well as about progressive social and economic development of the Turkmen state. He also noted important contribution of permanent neutral Turkmenistan to maintenance of world peace, stability and sustainable development.

g mail.

Internet sahypalarynda

Internet sahypalarynda

@mail.

Internet sahypalarynda

@mail.

Internet sahypalarynda

g mail.

Internet sahypalarynda

31-nji martda ylmy forum geçirildi

BAÝRAM HAN TÜRKMEN
– BEÝİK DÖWLET IŞGÄRI,
TEJRIBELI DIPLOMAT,
MEŞHUR ŞAHR

«Türkmenistanyň Garaşsyzlygynyň şanly 30 ýyllygy, baky Bitaraplygynyň 25 ýyllygy, şeýle hem 2021-nji ýylyň «Türkmenistan – parahatçylygyň we ynanyşmagyň Watany» diýip ygylan edilmegi mynasybetli Türkmenistanda we daşary ýurtlarda geçirilmegi meýilşdirilýän çäreleriň meýilnamasyna» laýyklykda Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň, Türkmenistanyň Bilim ministrliginiň hem-de Türkmenistanyň Ylymlar akademiýasynyň guramagynda 2021-nji ýylyň 31-nji martynda «Muhammet Baýram han Türkmen we türkmen halkyň mertlik, watansöýüjilik, adamsöýüjilik ýörelgeleri» atly ylmy forum geçirildi.

Ylmy forumyň işine dünýäniň 20-ä golaý ýurtdan daşary ýurtly diplomatik wekilhanalaryň işgärleriniň 70-den gowragy, ýurdumyzyň alymlarynyň, professor-mugallarynyň 130-dan gowragy gatnaşdy.

Ylmy forumyň dowamynda Muhammet Baýram han Türkmeniň döredijiliginiň filosofik aýratynlygy, onuň serkerdelik ukuby we diplomatik ussatlygy hem-de döredijiliginiň ösüp gelyän ýaş nesli watansöýüjilik ruhunda terbiýelemekdäki ähmiýeti barada aýdylyp geçildi. Çykyşlarda 1497 (käbir maglumatlar boýunça 1507-nji ýylda) – 1561-nji ýyllarda ýaşap geçen Beýik türkmen gerçeginiň ömrüniň tutuşlygyna diýen ýaly Mogollar şadöwletini gurmaga, ösdürmäge we berkitmäge bagyşlandygy, onuň öz döwründe ussatlyk bilen ýaraga erk edip bilen serkerde hem-de sadadan

akyl-paýhasly, çydamly, sabyrly döwlet işgäri bolandygy belenilip geçildi. Şeýle-de şahyryň adamsöýüjilik hakda, dünýä, durmuş-ýaşayş dogrusynda pikir öwürýän şu aşakdaky ýaly filosofik bentleri mysal hökmünde ýatlandy.

**-Eý, jepaju, gaýry birle aşnalyk kylmagyl,
Aşny bolgan ýaranlardan jydalyk kylmagyl.
Aşnalyk ýagşydyr, leýken, ýamandur il tili...
Tilge düşgen halk birle annalyk kylmagyl.**

Ýa-da:

**-Guwanýarys bu durmuşyň özüne,
Gülüp bakýas dostlarmyzyň yüzüne.
Bu gün nowruz, bu gün baýram, bu gün toý,
Gaýgy-gamsyz şatlyk eder her bir öý.**

Şeýle hem, hormatly Prezidentimiziň «Türkmeniň döwletlilik ýörelgesi», «Türkmenistan Bitaraplygynyň mekany» atly kitaplarynda Muhammet Baýram han Türkmen we onuň ogy Hanlar hany Abdurahym han baradaky wakalary beýan edýän maglumatlar esasynda onuň taryhy şahslar hökmünde türkmen diplomatiýasyna goşan goşantlary dogrusynda aýdyldy.

Ylmy forumyň geçirilmegi Muhammet Baýram han Türkmeniň döredijiligindäki filosofik garaýyşlary çuňňur öwrenmäge we onuň watansöýüjilik, mertlik, ynsanperwerlik, parahatçylyk söýüjilikli, ynanyşmak ýaly ýörelgeleriniň ýaşlarymyzyň arasynda wagyz etmäge mümkinçilik berdi.

**Täçnabat PAÝTYKOWA,
Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary institutynyň Jemgyýeti öwreniş ylmlary kafedrasynyň uly mugallymy.**

Berkarar döwletimiziň bagtyýarlyk döwründe hormatly Prezidentimiziň başda durmagynda Türkmenistan özüniň öňe sürýän halkara başlangyçlary bilen Ýer yüzünde ahlumy durnukly ösüşi gazanmaga mynasyp goşant goşýar.

Häzirki wagtda Türkmenistan halkara ulag geçelgeleriniň täze taslamalaryny durmuşa geçirmäge we deňişli ugurda beýleki dünýä döwletleri bilen hyzmatdaşlyk etmäge aýratyn üns berýär. Bu babatda ýurdumyzyň özüniň halkara başlangyçlaryny sebit we dünýä ähmiýetli ulag geçelgelerini işjeňleşdirmäge hem-de geçmişde Ýewropa we Aziýany birleşdiren Beýik Ýüpek ýoluny gaýtadan dikeltmäge gönükdirýär. Munuň şeýledigini hormatly Prezidentimiziň geçen ýylyň 2-nji iýulynda Owganystanyň we Azerbaýjanyň Prezidentleri bilen bilelikde wideomaslahat görnüşinde geçirilen üçtaraplaýyn duşuşyga gatnaşyp, onuň dowamynda «Lapis Lazuli» halkara ulag geçelgesi boýunça anyk teklipleri öňe sürmegi doly subut edýär.

«Lapis Lazuli» halkara ulag geçelgesi iri halkara ulag taslamalarynyň biri hasaplanylýar. Bu multimodal halkara ulag geçelgesi häzirki wagtda sebitiň döwletleriniň Ýewropa bazarlaryna aralaşmagyna we Owganystanda öndürilen harytlary dünýä bazaryna çykarmaga hem-de ýurduň dünýäniň hojalyk ulgamyna işjeň gushuşmagyna mümkinçilik berýär. Şunuň bilen baglylykda, «Lapis Lazuli» halkara ulag geçelgesiniň durmuşa geçirilmegi ugrunda Türkmenistan netijeli işleri alyp bardy we birnäçe başlangyçlary öňe sürdi.

Mälim bolşy ýaly, milli Liderimiziň başlangyjy bilen 2014-nji ýylyň 3–4-nji sentýabrynda Aşgabatda «Halkara hyzmatdaşlygyny we durnukly ösüşi üpjün etmekde ulag-üstaşyr geçelgeleriniň orny» atly ýokary derejeli halkara maslahaty geçirildi. Maslahatyň dowamynda geçirilen Owganystan – Türkmenistan – Azerbaýjan – Gruzia ulag geçelgesini döretmek boýunça dörttaraplaýyn duşuşygyň çäklerinde hormatly Prezidentimiz täze teklipler bilen çykyş etdi. Onuň yzysüre 2017-nji ýylyň 14 – 15-nji noýabrynda Aşgabatda Owganystan boýunça 7-nji sebitiň ykdysady hyzmatdaşlyk maslahaty (RECCA VII) geçirildi. Bu maslahatyň çäklerinde Owganystan Yslam Respublikasynyň, Azerbaýjan Respublikasynyň, Gruziaýanyň, Türkiýe Respublikasynyň we Türkmenistanyň arasynda Üstaşyr we ulag hyzmatdaşlygy hakynda Ylaşyga gol çekildi. Gazanylan bu ylaşygy «Lapis Lazuli» adyny alan Owganystan – Türkmenistan – Azerbaýjan – Gruziaýa

– Türkiýe halkara ulag geçelgesini durmuşa geçirmäge badalga berdi. Şu ýerde bellemeli zatlaryň biri hem, bu taslama ýöne ýere «Lapis Lazuli» adyny almady. Bilermenleriň berýän maglumatlaryna görä, bu halkara ulag geçelgesiniň şeýle atlandyrylmagy geçmişde, has takygy, orta asyrlarda «lýapis-lazur» diýlip atlandyrylan meşhur we gymmatly «lazurit» daşy bilen baglydyr.

2018-nji ýylyň 2-nji maýynda deňişli ugurda Türkmenbaşydaky Halkara deňiz portunyň açylyp ulanylmaga berlenigini aýratyn bellemek gerek. Bu Halkara deňiz porty ýurdumyzyň ulag ulgamynyň möhüm düzüm bölegi bolup, mümkinçilikleriň giň toplumuny özünde jemleýär.

Port bir wagtda 17 gämä hyzmat etmäge mümkinçilikli, umumy uzynlygy 1800 metre barabar bolan gämi duralgalarynyň öz içine alyar. Täze portuň ýylda 75 müň ýük ulaglaryna hyzmat etmäge hem-de 400 müň konteýneri geçirmäge mümkinçiligi bar. Onuň umumy ýük geçirijilik kuwwaty ýylda 25

– 27 million tonna barabardyr. Ýeri gelende bellesek, portuň 2013-nji ýylda başy başlanypdy. Türkmenbaşynyň Halkara deňiz portunyň açylyş dabarasyna hormatly Prezidentimiz gatnaşdy we çykyş etdi. Milli Liderimiz özüniň taryhy çykyşynda Birleşen Milletler Guramasynyň düzümlerine girýän ähli döwletleri «Lapis Lazuli» adyny alan Owganystan – Türkmenistan – Azerbaýjan –

TÜRKMENISTANYŇ
WE KUWEÝT
DÖWLETINIŇ
HYZMATDAŞLYGY

Türkmenistan özüniň Garaşsyzlygyny alan ilkinji günlerinden bäri dünýä derejesinde birnäçe ösüşlere eýe boldy. Şol ösüşleriň netijesinde ýurdumyzyň halkara abraýy has-da belende galdy. Türkmenistan dünýä döwletleriniň ençemesi bilen birnäçe ikitaraplaýyn we köptaraplaýyn hyzmatdaşlygy ýola goýdy. Soňky döwürde hormatly Prezidentimiziň baştutanlygynda Kuweýt döwleti bilen hyzmatdaşlyk düýpgöter özgerdi.

Türkmenistan bilen Kuweýt döwletiniň arasyndaky diplomatik gatnaşyklaryň 1995-nji ýylda ýola goýuldy. Şu geçen döwürde hyzmatdaşlyk dürli ulgamlarda ösdürildi we berkidildi. Häzirki wagtda iki ýurduň gatnaşyklary özara düşünişmegiň we ynanyşmagyň ýokary derejeliligi bilen häsiýetlendirilýär. BMG-niň we beýleki halkara düzümleriň çäklerinde hem türkmen-kuweýt gatnaşyklary okgunly ösdürilýär. Hormatly Prezidentimiziň belleýşi ýaly, Kuweýt ilkinjileriň hatarynda Türkmenistanyň BMG-niň belent münberinden öňe sürýän başlangyçlaryny we tekliplerini goldaýar. Munuň özi köpugurly hyzmatdaşlygy mundan beýläk-de giňeltmek we pugtalandyrmak üçin mümkinçilikleriň bardygyna şaýatlyk edýär.

Hyzmatdaşlyk

Ýangyç-energetika toplumu, söwda, maýa goýum, ulag we aragatnaşyk, himiýa senagaty, dokma senagaty we oba hojalygy, saglygy goraýyş hem-de ýokary tehnologiýalar biziň döwletlerimiziň arasyndaky hyzmatdaşlygyň uzak möhletle niýetlenen ugurlarydyr. Şeýle hem, ähli pudaklarda taslamalary durmuşa geçirmek üçin Türkmenistan Kuweýt tarapy bilen mundan beýläk-de netijeli işleşmäge taýýardygy beýan edýär.

Mundan başga-da, Türkmenistan bilen Kuweýt döwletiniň arasynda hyzmatdaşlygy has-da pugtalandyrmakda birnäçe ikitaraplaýyn şertnamlar baglaşyldy. Bu ugurda hyzmatdaşlyk boýunça bilelikdäki türkmen-kuweýt toparyny döretmek hakynda Türkmenistanyň Hökümeti bilen Kuweýt Döwletiniň Hökümetiniň arasynda Ylaşygy, Diplomatik we gulluk ýörite pasportlarynyň eýeleri üçin wiza talaplaryny ýatırmak hakynda Ylaşygy, Ikitaraplaýyn syýasy geňşmeler barada Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň bilen Kuweýt Döwletiniň Daşary işler ministrliginiň arasynda özara düşünişmek hakynda Ähtnamany we beýlekileri görkezme bolar. Häzirki wagtda bu gol çekilen resminamalaryň durmuşa üstünlikli geçirilmeginiň barşynda iki döwletiň arasyndaky hyzmatdaşlyk gatnaşyklary täze hil derejelerine çykyar.

**Begenç AŞYROW,
Halkara žurnalistikasy
fakultetiniň II ýyl talyby.**

Türkmenistanyň diplomatiýasynyň möhüm ugurlary

Gruziaýa – Türkiýe halkara ulag geçelgesiniň dürli ugurlaryny ara alyp maslahatlaşmagy işjeňleşdirmäge çagyrdy.

Bulardan başga-da, 2018-nji ýylyň noýabrynda «Awaza» milli syýahatçylyk zolagynda Türkmenistanyň, Azerbaýjan Respublikasynyň, Gruziaýanyň, Türkiýe Respublikasynyň hem-de Owganystan Yslam Respublikasynyň ulag ministrleriniň halkara maslahaty geçirildi. Üstünlikli geçirilen maslahat geljegi uly bolan «Lapis Lazuli» halkara ulag geçelgesini durmuşa geçirmäge bu ýurtlaryň işjeň gatnaşmaga taýýardygy subut etdi we bu taslamany amala aşyrmakda täze ädim öwürildi. Şol maslahatda Owganystan – Türkmenistan – Azerbaýjan – Gruziaýa – Türkiýe halkara ulag geçelgesiniň Merkezi we Günorta Aziýa, Hazar hem-de Gara deňizleri, Ortaýer deňizi sebitleriniň öz içine alýan giň geoykdysady giňişlikde netijeli gatnaşyklary berkitmäge ýardam berjekdigini aýtdy.

Bu gün hormatly Prezidentimiziň baştutanlygynda Türkmenistan sebit we yklym ähmiýetli halkara ulag geçelgeleriniň durmuşa geçirilmegi ugrunda özüniň döredijilik kuwwatyny dünýä bileleşigine görkezýär. Munuň özi milli Liderimiziň öňden-görüljüklü syýasatynyň diňe bir döwletimiziň kuwwatly ösüşini gazanmaga däl-de, bütin adamzadyň ýagty ertirini üpjün etmäge gönükdirilendigine hem güwä geçýär.

**Jumamyrat GUTLYÝEW,
Halkara ykdysady gatnaşyklary
fakultetiniň talyby.**

ULAG DIPLOMATIÝASY

Access to water resources, sanitation and hygiene is a human right, but billions of people face difficulties in their lives trying to access even the most basic services. Most of the people use contaminated water with fecal bacteria or inaccessible basic sanitation.

Water is a very limited but vital resource for living organisms. Although water covers 71% of the land area, only less than 1% is available for consumption. Despite of this, humanity uses 10 billion tons of water every day. Recently, water consumption has doubled outstripping the growth of the world's population. The reason for the pollution of reservoirs includes: the discharge into the seas and rivers of liquid waste activities.

Due to the fact that sufficient precautions are not taken to eliminate water pollution in the world, about 2 million people die every year from diarrheal diseases. Living freshwater resources are threatened by poor control of industrial wastewater discharge. In December 2016, the UN General Assembly adopted the 2nd Resolution proclaiming the period 2018-2028 as the International Decade for Action «Water for Sustainable Development», which began on World Water Day on March 22, 2018 and ends on World Water Day on March 22, 2028.

ACHIEVING THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

The main goal of Sustainable Development of the United Nations highlighted at number 6 provides for the expansion of international cooperation and support for strengthening the capacity of developing countries in the implementation of activities and programs related to water supply and sanitation. The program aimed at solving the existing problems of both development and implementation of effective water resources management in the countries of the Eastern Partnership (EaP) «European Union Water Initiative Plus for Eastern Partnership Countries (EUWI+)» was launched at the end of 2016.

Rational use of water resources is the most important aspect of the foreign and domestic policy of Turkmenistan. Our state is a part to all important international conventions in the field of water resources conservation and sanitation, and also makes a worthy contribution to their implementation. In his speeches at international forums our esteemed President of Turkmenistan notes the necessity to join the efforts of all states and international organizations to address water and environmental issues.

Due to the fact that sufficient precautions are not taken to eliminate water pollution in the world, about 2 million people die every year from diarrheal diseases. Living freshwater resources are threatened by poor control of industrial wastewater discharge. In December 2016, the UN General Assembly adopted the 2nd Resolution proclaiming the period 2018-2028 as the International Decade for Action «Water for Sustainable Development», which began on World Water Day on March 22, 2018 and ends on World Water Day on March 22, 2028.

Dilnoza MUHADOVA,
student of the Institute of International Relations Ministry of Foreign Affairs of Turkmenistan.

Ak mermere beslenen Aşgabadymyzyň 140 ýyllygyny giňden baýram etmäge taýýarlyk görülyän şu günlerde gözəl paýtagtymyzyň hem «Bütindünýä doganlyk şäherler» federasiýasynyň maksatnamasyna laýyklykda dünýä ýurtlarynyň şäherleri bilen ýygjam gatnaşyklary alyp barýandygy baradaky hakykat hakyda dolýar.

Mälim bolşy ýaly, 1957-nji ýylda raýatlaryň arasyndaky gatnaşyklary has hem ýygjamlaşdyrmak, halklaryň dostlugyny berkitmek üçin «Bütindünýä doganlyk şäherler» federasiýasy döredildi. Onuň çäklerinde dünýäniň dürli ýurtlarynyň 3500 şäherleri özara hyzmatdaşlyk saklaýar. Federasiýa şäher derejesinde global hyzmatdaşlygy, medeni düşünişmegi ösdürmek we ykdysady ösüşi höweslendirmeke ugrunda işleýär.

Doganlyk şäherler – iki dürli şatda ýa-da iki aýry

AŞGABAT – ALBUKERKE – DOGANLAŞAN ŞÄHERLER

döwletde ýerleşip bilerler. Emma olaryň medeniýet, sport, taryh we beýleki dürli ugurlar boýunça gatnaşyklary, durmuşa geçiryän ýörelgeleri birdir. Halkara doganlyk şäherler guramasynyň maksady hem dünýä şäherleriniň bilelikdäki ösüşleri netijesinde siwilizasiýanyň ýokarlandyrylmagyndadyr.

Şu ýylyň 25-nji iýulynda Aşgabat we Albuquerque şäherleriniň «dogan şäherler» hyzmatdaşlygynyň ýola goýulmagyna 31 ýyl dolýar. 1990-njy ýylyň 25-nji iýulynda Albuquerque we Aşgabat şäherleriniň häkimleri doganlaşan şäherleriň Teswirnamasyna gol çekdiler. Şondan bäri iki şäheriň ýaşajylyary maglumat tehnologiýalaryň ösmegine, türkmen we amerikan

Doganlaşan şäherler

kärhanalarynyň arasynda hyzmatdaşlygy ýola goýmaga we iki şäheriň ekologiýa we medeni baýlygyny goramaga gönükdirilen köp sanly alyş-çalyş maksatnamalaryna gatnaşdylar. Doganlaşan şäherler ençeme gezek duşuşdylar. Olar şondan bäri hem tejribe alşyp gelýärler. Türkmenistanly we amerikan mugallymlary 31 ýyl mundan ozal ilkinji gezek duşuşaly bäri, iki ýurduň ýüzlerçe raýatlary bilelikde işleýärler, pikir alyşýarlar we birek-biregiň dogduk şäherleri

barada has köp zatly öwrenýärler.

Iki şäheriň ýaşajylyarynyň özara gatnaşyklaryny berkidýän köp umumy maksatlary bar. Doganlyk şäherler maksatnamasynyň çäginde Aşgabat we Albuquerque halycylyk, zergärçilik, atçylyk we maşgala

däp-dessurlary ýaly umumy medeni gymmatlyklary alyşýarlar we gorap saklaýarlar. Şäherleri birleşdirýän ýene bir aýratynlyk hem olaryň möhüm arheologik mirasdyr.

Aşgabat şäheriniň 140 ýyllygyna barylýan häzirk wagtlarda doganlaşan şäherleriň gatnaşyklary barha ýygjamlaşýar.

Aýgül MÄTIÝEWA,
Halkara žurnalistikasy fakultetiniň IV ýyl talyby,
«Ýaş diplomatnyň sesi».

BMG-niň HALKARA GÜNLERI

Bütindünýä suw günü

Her ýylyň 22-nji martynda Ýer ýüzünde bellenilip geçilýän Bütindünýä suw gününe biziň ýurdumyzda hem uly gyzyklanma döredýän sene hökmünde garalýar. Çünki Watanymyzda «Suw damjasy – altyn dänesi» hasaplanylýar. Mälim bolşy ýaly, 1992-nji ýylda Braziliýanyň Rio-de-Žaneiro şäherinde Birleşen Milletler Guramasynyň Daşky gurşawa bagyşlanan, suw ýetmezçiliginiň önüni almak maksady bilen geçirilen maslahatynda Bütindünýä suw gününü bellemek hakynda karara gelinýär. 1993-nji ýyldan bäri her ýylyň 22-nji marty

dünýäde suw ýetmezçiligine ünsi çekmek, bu meseläniň önüni almaga bagyşlanan maslahatlary geçirmek arkaly bellenilip geçilýär. 2015-nji ýylda esaslandyrylan Bütindünýä ykdysady forumy tarapyndan bolsa, suw ýetmezçiligi adamzat ýaşajysynyň iň uly meseleleriniň biri hökmünde kabul edildi. Suwuň azlygynyň birnäçe sebäbi bar. Ilat sanynyň artmagy, adamlaryň ýaşajyş durmuşynyň kämilleşmegi, suw serişdeleriniň aşa köp sarp edilmegi we suwarymyly ekerançylyk ýerleriniň artmagy suw serişdelerine bolan islegiň ýokarlanmagyna sebäp bolýar. Howa şertleriniň üýtgemegi, tokaýlaryň köpçülikleýin çapylmagy, daşky gurşawyň hapalanmagy, suw serişdeleriniň bisarpa peýdalanylmagy hem bu täsiri artdyrýar.

Dünýädeki ähli suw gollaryny jemläniňde, adamlaryň häzirk talaplaryny yerine ýetirip biljek derejede suw bar. Emma, muňa garamazdan, suw ýetmezçiliginiň ähli sebäpleri adamlaryň suw dolanyşygyna edýän täsiri bilen baglanyşyklydyr.

Всемирный день поэзии

Ежегодно Всемирный день поэзии отмечается 21 марта, праздник посвящается одной из наиболее ценных форм культурного и языкового выражения и идентичности. На протяжении всей истории поэзия была неотъемлемой частью общества. Ее можно обнаружить в каждой культуре и на каждом континенте. Поэзия является выражением нашей общей человечности и общих ценностей, превращая самые простые стихи в мощный катализатор диалога и мира.

В 1999 году ЮНЕСКО провозгласила 21 марта Всемирным днем поэзии в ходе 30-й Генеральной конференции в Париже с целью поддержать языковое разнообразие посредством поэтического самовыражения и дать возможность языкам, находящимся под угрозой исчезновения, быть услышанными.

Всемирным днем поэзии в ходе 30-й Генеральной конференции в Париже с целью поддержать языковое разнообразие посредством поэтического самовыражения и дать возможность языкам, находящимся под угрозой исчезновения, быть услышанными.

Всемирным днем поэзии в ходе 30-й Генеральной конференции в Париже с целью поддержать языковое разнообразие посредством поэтического самовыражения и дать возможность языкам, находящимся под угрозой исчезновения, быть услышанными.

Всемирный день поэзии – это повод почтить поэтов, возродить устные традиции поэтических чтений, повлиять на интерес к чтению, письму и преподаванию поэзии, способствовать сближению между поэзией и другими видами искусства, такими, как театр, танцы, музыка и живопись, а также обеспечить более широкое освещение поэзии в средствах массовой информации. Поэзия продолжает объединять людей со всех континентов. Присоединяйтесь к празднованию!

World day of Meteorological

The World Meteorological Organization is a specialized agency of the United Nations responsible for promoting international cooperation on atmospheric science, climatology, hydrology and geophysics.

The WMO originated from the International Meteorological Organization, a nongovernmental organization founded in 1873 as a forum for exchanging weather data and research. Proposals to reform the status and structure of the IMO culminated in the World Meteorological Convention of 1947, which formally established the World Meteorological Organization. The Convention entered into force on 23 March 1950, and the following year the WMO began operations as an intergovernmental organization within the UN system.

The WMO is made up of 193 countries and territories, and facilitates the «free and unrestricted» exchange of data, information, and research between the respective meteorological and hydrological institutions of its members. It also collaborates with nongovernmental partners and other international organizations on matters related to environmental protection, climate change, resource manager, and socioeconomic development.

Headquartered in Geneva, Switzerland, the WMO is governed by the World Meteorological Congress, composed of member states, which meets every four years to set policies and priorities. The Congress is led by an Executive Council led by the President, currently Gerhard Adrian of Germany.

Nowruz KURBANOWA,
Halkara žurnalistikasy fakultetiniň III ýyl talyby.

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ РУССКИЙ ДРАМАТИЧЕСКИЙ ТЕАТР ИМЕНИ А.С.ПУШКИНА

Государственный русский драматический театр имени А.С.Пушкина был открыт в Ашхабаде 1 октября 1926 года, когда город ещё именовался Полторацк. Директором театра был Л.Лонской, главным режиссером – В.Лукашевич. В разные периоды в театре работали режиссеры: В.Федоров (1937-1940), Н.Теккер (1940-1945).

В 1948 году, всего лишь через несколько месяцев после ужасного землетрясения, на уцелевшем первом этаже Русского драматического театра имени А.С.Пушкина возобновился театральный сезон 1948-1949

годов. Он был открыт пьесой туркменского драматурга Г.Мухтарова «Семья Аллана». А через некоторое время на улице Героглы было построено новое здание для театра на 1200 мест. 1945-1958 годах художественным руководителем театра был режиссер Исидор Григорьевич Громов. Он осуществил постановки многих спектаклей, вывел на сцену десятки талантливых артистов. Во время землетрясения погибла его жена. Он мог переехать в

другой город с маленьким сыном, но посчитал своим долгом продолжить работу в любимом театре в Ашхабаде. И.Г.Громов прожил долгую жизнь и оставил о себе самую добрую память у жителей города.

В 1957 году театру было присвоено имя Александра Пушкина. Русский театр с момента своего основания являлся самым посещаемым учреждением культуры в столице Туркмении. Хотя театр и назывался русским, здесь всегда работали актеры самых разных национальностей и шли пьесы самых разных драматургов: Эдмона Роста-

Ашгабат şäheriniň esaslandyrylmagynyň 140 ýyllygyna

на, Александра Островского, Гусейна Мухтарова, Берды Кербабаява, Тоушан Эсеновой, Ата Каушутова, Александра Вампилова и многих других.

В 1960-е и 1980-е годы в театре работали режиссеры: В.Аксенов, В.Регурецкий, Ю.Шишкин. Группу представляли артисты: Кириллов, Котовщикова, Любина, Ридель, Абрамов, Бурдейн, Бобровский, Аветисов, Гоманюк, Лукин, Чирков, Дозорный, Расторгуева, Свиридова, Архангельский и др. До 2004 года главным режиссером театра был Ренат Исмаилов, заслуженный артист Туркменистана, лауреат Государственной премии имени Махтумкули. В феврале 2004 года здание театра, куда он вселился после разрушительного землетрясения 1948 года и в котором проработал около 50 лет, было снесено «в виду его аварийного состояния». По личному распоряжению президента Сапармурата Ниязова под театром было выделено помещение Дворца культуры ашгабадской шелкоматальной фабрики, расположенного на проспекте Махтумкули.

Мяхри АГАМУРАДОВА,
студент 3-го курса факультета
Международной журналистики.
«Голос молодого дипломата».

Hukuk esaslary

HALKARA HUKUGYNYŇ GELIP ÇYKYŞYNYŇ TARYHY

Halkara hukugynyň taryhy jemgyýetde bolup geçýän üýtgeşmeleriň esasynda döwürlerdir. Taryhy maglumatlara ser salsak, ol özüniň ösüş başlangyjy ilkidurmuş obşnadan we tire-taýpalardan alyp gaýdypdyr. Halkara hukugynyň Watany Ýakyn Gündogardan başlap, Tigr, Yefrat, Nil derýalarynyň boýlaryny öz içine alýar. Hut şu ýerlerde b.e. öň IV müňýyllykda gadymy döwletler emele gelipdir. Biri-birleri bilen gatnaşyk netijesinde ilkinji döwletara hukuk kadalary döwürlerdir. In gadymy halkara-hukuk namasy bolsa b.e. öň 3100-nji ýyllarda

dilden baglaşylan şertnamalar köp ulanylýar (kasam aýtmak ýa-da el gysmak bilen berkidilen görnüşde). Ýöne wagtyň geçmegi bilen ýazuw görnüşi hem ulanylyp başlapdyr. Bu şertnamanyň teksti latyn dilinde bolup, möhleti hem dürli-dürli bolupdyr. Halkara şertnamasyny ýatymaklyk urşa alyp barýan eken. Orta asyrlarda halkara hukugynyň ylmynyň düýbünü tutujy golland hukukçysy Gugo Grosiý hasaplanýlar. Ol 1625-nji ýylda halkara hukugynyň ähli esaslaryny öz içine alýan ilkinji ulgamlasdyrylan «Uruş hukugy we parahatçylyk» barada işini çap edýär.

Mundan başga-da, aýratyn soraglara garaýan ilkinji ýöriteleşdirilen halkara guramalary: Halkara telegraf soýuzu, Bütindünýä poçta soýuzu, Halkara demir ýol soýuzu hem döreýär. Halkara hukugynyň täze döwürüni 1919-njy ýylda dörän Milletler Ligasyndan hasaplap bolýar. II Jahan urşunda gitlerçilige garsy koalisiýanyň ýeňşi, Tähran, Ýalta, Potsdam we beýleki halkara konferensiýalarynyň çözümleri, BMG-niň Düzgünnamasy we Halkara harby tribunalyň çözüldi halkara hukugynyň täze taryhy görnüşiniň ösüş prosesini tamamladylar.

Bu döwürde halkara hukugynyň aýratyn pudagy hökmünde adam hukuklary emele geldi. II Jahan urşundan soň onuň esasy düzýän halkara resminamalar kabul edildi. 1948-nji ýylda «Adam hukuklarynyň Ählumumy jarnamasy», 1966-njy ýylda «Ykdysady, sosial we medeni hukuklar» barada halkara Pakty, 1966-njy ýylda «Raýat we syýasy hukuklar barada halkara Pakty» kabul edildi.

XXI asyryň halkara hukugy halklaryň birleşiginiň bähbitleriniň goralmagyna aýratyn üns berýär. Häzirki wagtda halkara hukugynyň kadalaryny döretmek we amala aşyrmak mehanizminde birnäçe üýtgeşmeler girizildi. Bu tendensiýa geljekde hem has ösüp, halkara hukugynyň ähmiýetiniň we netijeliliginiň berkemegine ýardam eder.

Jahan ÖRÄÝEWA,
Halkara hukugy
fakultetiniň III ýyl talyby.

Mesopotamiýanyň şäherleriniň Lagaş we Ummanyň häkimliginiň arasynda baglaşylan şertnamalar hasaplanylýdyr. Ol döwlet serhedini we onuň el-degrilmesizligini tassyklypdyr. Bu şertnama laýyklykda jedeller arbitraž (araçy) esasy parahatçylykly ýol bilen çözülip, şertnamany ýerine ýetirmek baradaky borçlar hudaýa aýdylan kasamlar (ant içmek) bilen berkidilipdir.

Gadymy dünýäniň halkara hukugy döwri b.e. öň 476-njy ýylda Günbatar Rim imperiýasynyň ýykylmagy bilen tamamlanylýar. Bu döwre çenli Rimde halkara hukugynyň birnäçe instituty bardy. Eger-de uruş doly boýun egmek bilen tamamlanmasa, onda parahatçylyk şertnamasy baglaşylýardy.

Orta asyrlaryň halkara hukugy döwründe bolsa, halkara hukugynyň subýekti bolup monarhlar, rim papalary, şeýle hem dini guramalar – rýsar ordenleri (Tewton we Liwan), erkin şäherler we olaryň soýuzdaşlary (Wisbi, Wenesiýa, Ganzey soýuzu) çykyş edipdir. Feodalizmiň başky asyrlarynda

Спорт

СПОРТИВНАЯ ЖИЗНЬ – ЗДОРОВАЯ ЖИЗНЬ!

В нынешнюю эпоху могущества и счастья принципы физического и психического здоровья туркменского народа имеют первостепенные приоритеты, поскольку создаются все условия для привлечения молодежи к занятиям физкультурой и спортом. Под руководством Президента Гурбангулы Бердымухамедова в нашей стране успешно реализуется Государственная программа «Саглык». Здравоохранение и физическое воспитание стали

важнейшим направлением по улучшению жизни туркменских граждан. Условия, созданные для развития массового спорта в нашей стране, дали положительный эффект в плане пропаганды принципов здорового образа жизни среди населения. Современные спортивные сооружения, возведённые во всех уголках страны, стали очень востребованными, особенно среди молодого поколения Туркменистана.

Занятия спортом – это, как правило, прекрасный способ улучшить свою физическую форму и здоровье. Есть множество причин, по которым нам следует заниматься спортом, поскольку контролируется необходимый баланс веса тела, укрепляются кости, повышается выносливость и гибкость. Физические нагрузки способствуют психическому здоровью, помогают предотвратить депрессию и повышают самооценку. Люди, которые занимаются спортом, могут также извлечь выгоду в плане социального аспекта, развивая дружеские отношения с товарищами по команде и чувствуя себя частью группы. Дети могут научиться положительным навыкам, поскольку в ходе спортивных занятий в них развивается ответственность, стремление к лидерству и преданность делу. Это ключевая стратегия для снятия стресса, поскольку наше

тело во время тренировок вырабатывает эндорфины. Физические упражнения также тренируют память и творческое мышление.

Спорт – это ещё и эффективная борьба с инфекционными заболеваниями. Организм человека требует определенного

количества физической активности для поддержания здоровья и благополучия. Людям, живущим в нынешний век научных технологий, необходимо больше физической

активности. Поэтому хорошее здоровье требует регулярных занятий физкультурой и спортом. Спортивные соревнования, проводимые в нашей стране, имеют большое значение в формировании здорового поколения молодежи.

В Институте международных отношений МИД Туркменистана, как и во всех других вузах страны, имеется спортивный клуб, где мы – студенческая молодежь укрепляем своё здоровье, занимаясь спортом в свободное от учебы время.

В Туркменистане спорт – это не только привычный досуг, но и жизненный принцип. Как подчёркивает уважаемый Президент Гурбангулы Бердымухамедов, главная цель государственной политики в сфере спорта, заключается в воспитании здоровых и духовно обогащённых личностей. Спорт – это явное выражение здоровья, красоты, силы и энтузиазма. Именно поэтому число любителей спорта в современном Туркменистане с каждым годом только увеличивается, а его значение в обществе – возрастает.

Рустем КУРБАНОВ,
студент 3-го
курса факультета
Международной
журналистики.

